# KORRESPONDENT
## HANDLOWY, PRZEMYSŁOWY I ROLNICZY

Korrespondent Handlowy, Przemysłowy i Rolniczy, wychodzi dwa razy na tydzień przy Gazecie Warszawskiéj.

Dnia 18 Listopada **Nro 89.** Roku 1843.

---

W Imieniu Najjaśniejszego
MIKOŁAJA Igo
Cesarza Wszech Rossji Króla Polskiego,
etc. etc. etc.
Rada Administracyjna Królestwa Polskiego.

Zważając, że przez połączenie Staréj i Nowéj Częstochowy w Gubernji Kaliskiéj w jedno miasto, które do rzędu Gubernjalnych policzoném zostało, wynikły niedogodności w poborze opłaty brukowego, targowego i jarmarcznego na rzecz Kassy tegoż miasta, z powodu istnienia dwóch różniących się od siebie taryff do poboru opłat tego rodzaju; na przedstawienie Kommissji Rządowéj Spraw Wewnętrznych i Duchownych postanowiła i stanowi co następuje:

Art. 1. W mieście Częstochowie, w miejsce dotychczasowych dwóch taryff opłaty brukowego, targowego i jarmarcznego, dla miasta Staréj i Nowéj Częstochowy służących, ma być od dnia 20 Grudnia (1 Stycznia) 1843|44 roku zaprowadzona jedna nowa taryffa opłat tego rodzaju na rzecz Kassy miejscowéj miejskiéj pobierać się mających, tak w dnie targowe i jarmarczne, jako i nietargowe, od ludzi obcych, przybywających do miasta na targi i jarmarki z bydłem, produktami, wyrobami, wszelkiemi towarami krajowemi i zagranicznemi na sprzedaż lub handel, a to w sposobie następującym:

A. Opłata brukowego, mająca się pobierać codziennie.

1) od jednego konia lub wołu w zaprzęgu, kop. sr. 1 i pół.

B. Opłata targowego i jarmarcznego, pobierać się mająca tylko w czasie jarmarków i targów:

2) Od tassu wielkiego kupieckiego kop. sr. 15.

3) Od tassu kramarszczyzny, wszelkich towarów łokciowych i tandeciarskich, kop. sr. 7 i pół.

4) Od fury smoły, wiktuałów i wszelkich prodktów na sprzedaż przywiezionych, kop sr. 7 i poł.

5) Od fury wyrobów rękodzielniczych i rzemieślniczych, jako to: drewnianych, żelaznych, cynowych i t. p. k. sr. 7 i pół.

6) Od stolika drobnych towarów, tudzież od koszyczarzy, szklarzy i sitarzy, kop. sr. 3.

7) Od ludzi przybywających z miejsc obcych na targi i jarmarki, z obuwiem i odzieniem na sprzedaż, kop sr. 5.

8) Od konia, wołu i wszelkiego rodzaju bydlęcia większego na sprzedaż lub handel do miasta luzem przyprowadzonego, k. srebrem 1.

9) Od owcy, kozy, cielęcia, i jednéj sztuki trzody chlewnéj pół kop. sr.

Art. 2. Wyłączają się od powyższych opłat:

a) Klasztory miejscowe, oraz wszyscy mieszkańcy miasta i przedmieść: Kule, Kucelin, i Zawodzie zwanych, bądź to przyjeżdżający luzem, bądź sprowadzający swym własnym zaprzęgiem materjały budowlane, oraz wiktuały i wszelkie produkta, nie na sprzedaż lub handel, lecz na swoją własną potrzebę domową.

b) Podwody, transporta skarbowe i wojskowe, oprócz liwerantów i entreprenerów, którzy od produktów do magazynów sprowadzanych, tudzież od drzewa dla wojska i materjałów na budowle skarbowe, winni są samą tylko opłatę brukowego na rzecz miejscowéj Kassy miejskiéj uiszczać.

Art. 3. Dotychczasowe dwie taryffy opłat targowego, jarmarcznego i brukowego, miastom Staréj i Nowéj Częstochowie nadane, z dniem ostatnim Grudnia r. b. nowego Stylu niniejszem uchyla się.

Art. 4. Ogłoszenie i wykonanie niniejszego Postanowienia, Kommissji Rządowéj Spraw Wewnętrznych i Duchownych poleca się.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Rady Administracyjnéj dnia 22 Października (3 Listopada) 1843 roku.

(podpisano) Namiestnik Jenerał Feldmarszałek
Xiążę Warszawski.

p. o. Dyrektora Głównego Prezydującego w Kommissji Rządowéj Spraw Wewnętrznych i Duchownych,
(podpisano) Jenerał Lejtnant, Senator Pisarew.
Sekretarz Stanu, Radca Stanu, (podpisano) T. Le Brun.

---

## KONWENCJA POCZTOWA

ZAWARTA MIĘDZY NAJJAŚNIEJSZYM CESARZEM WSZECH ROSSYI A NAJJAŚNIEJSZYM CESARZEM AUSTRYJACKIM.

(Ciąg dalszy.)

B. Postanowienia tyczące się poczt ciężkich
(Pack post.)

Art. XIX. Oznaczone w poprzednim artykule kantory pocztowe wzajemnie jeden drugiemu doręczać będą posyłki, które im dostaną się dla wyexpedjowania ich do drugiego z obu Państw. Prócz tego, Rossja będzie doręczała Austrji posyłki, adressowane i do innych obcych krajów, o ile transport ich przez Au-

strją będzie równie pośpieszny, jak przez każde inne Państwo a przytem tańszy; samo z siebie wynika, że przy tem doręczaniu ściśle zachowane być powinny przepisy celne, w każdém z obu Państw istniejące.

Art. XX. Pocztowe kantory Państw obu będą przyjmowały dla odsyłania pocztą przedmioty wszelkie, wyjąwszy niżéj wymienione, warując jednak, aby waga każdéj posyłki z osobna nie przechodziła 80 funtów wagi austrjackiéj, albo 100 fun. wagi rossyjskiéj.

Nie będą przyjmowane dla odsyłania pocztą, zwierzęta żywe, rzeczy łatwo zapalające się od przygniecenia, tarcia albo innym sposobem, płyny i w ogólności takie rzeczy, które z natury swojéj mogą zepsuć albo uszkodzić transportowane razem z niemi posyłki, a mianowicie: proch, kwasy mineralne, chlor i t. p.

Art. XXI. Wszelka posyłka powinna być należycie opatrzona, stosownie do natury zawartych w niéj rzeczy, wagi i odległości, na jaką ma bydź odwieziona; powinna być starannie zapieczętowana, i mieć adres wyraźny z pieczęcią kantoru odsyłającego, oraz z wymienieniem zawartych w niéj rzeczy, ich wartości i wagi, prócz tego, przy towarach powinna razem być posłana otwarta deklaracja.

Art. XXII Jeśli przy odebraniu jakiejbądź posyłki w jednem z obu Państw, okaże się, w skutku rewizji celnéj, że w posyłce takowéj zawierają się rzeczy, których wprowadzanie według praw tegoż Państwa jest zabronione, natenczas, rzeczy takowe, będą niezwłocznie zwrócone do tegoż kantoru pocztowego, zkąd zostały otrzymane.

Art. XXIII Wszystkie posyłki, wymienione w artykułach XVIII—XXII, powinny być frankowane do zobopólnych granic. Umówiono się wszakże, iż jeśli obie Zwierzchności pocztowe zgodzą się między sobą w przedmiocie wolnego frankowania listów do miejsca przeznaczenia, tedy zwierzchności te postanowią także wzajemnie prawidła co do wolnego frankowania posyłek.

Art. XXIV. Obie zwierzchności pocztowe przyjmują na siebie, w stosunku poniżéj oznaczonym, wydatki na przewożenie posyłek, o ile takowe uskuteczniane będą ciężką pocztą, a mianowicie: z Podgórza do Krakowa i napowrót, i z Brodów do Radziwiłłowa, wydatki te ponoszone będą przez austrjacką kassę pocztową. Nawzajem, rossyjska kassa pocztowa przyjmuje na siebie wydatki na przewożenie posyłek przez Królestwo Polskie i z Radziwiłłowa do Brodów.

Art. XXV. Kantory pocztowe: Radziwiłłowski i Brodzki, za każdem wyprawianiem posyłek powinny załączać do nich dwa spisy, obejmujące dokładne wyszczególnienie posyłek. Kantor pocztowy, otrzymujący takowe posyłki, pozostawi jeden z tych spisów u siebie, a drugi exemplarz odeszle do tego kantoru, zkąd nadeszły posyłki, poświadczywszy na tym exemplarzu ich odbiór. Oba kantory pocztowe ułożą się z sobą względem formy takowych spisów.

Art. XXVI. Kantor pocztowy w Radziwiłłowie, na spisie posyłek idących do Brodów, wymieniać będzie rossyjską wagę, wartość przedmiotów i wydatki, w monecie srebrnéj rossyjskiéj kantor zaś pocztowy w Brodach, na spisie posyłek idących do Radziwiłłowa, będzie zapisywał wagę wiedeńską, wartość przedmiotów i wydatki, w monecie konwencyjnéj austrjackiéj. Każdy z tych obu kantorów pocztowych będzie redukował na wagę i pieniądze swojego kraju, wagę i wartość posyłek otrzymanych od drugostronnego kantoru pocztowego.

Kantory pocztowe w Radziwiłłowie i Brodach co tydzień obliczać się będą wzajemnie co do kosztów, do ksiąg ich zapisanych.

Art. XXVII. Posyłki, które niemożna będzie doręczyć według adressu, powinny być niezwłocznie i najdaléj w trzy miesiące po ich otrzymaniu zwrócone do tego kantoru pocztowego, zkąd zostały przysłane, przy wymienieniu, bądź na saméj posyłce, bądź na idącéj z nią razem deklaracji, powodu, dla którego posyłki te nie były doręczone według adressu.

Art. XXVIII. Koszta pocztowe i celne, należne za wysłanie napowrót rzeczonych posyłek, będą nawzajem płacone przez jednę zwierzchność pocztową drugiéj takiejże zwierzchności. Umówiono się, że na koszta pocztowe, za takowy transport powrotny, liczone będzie w połowie porto opłacone przy początkowém oddaniu tych posyłek na pocztę. Pakiety zawierające papiery pisane i próbki, niemające żadnej wartości, będą powracane bezpłatnie.

Art. XXIX. Obie zwierzchności pocztowe odpowiadają za czynności przeciwne prawu, za pomyłki i opieszałość swoich urzędników i obowiązują się, osoby podające wynagradzać według obustronnych swoich przepisów. w razie zaginienia lub uszkodzenia w całości lub części przedmiotów, na ich poczty oddanych.

Rossja przyjmuje na siebie wynagrodzenia za rzeczy uszkodzone w takim tylko przypadku, kiedy te były expedjowane po szossie.

Odpowiedzialność zwierzchności pocztowéj zaczyna się od chwili ostatecznego przyjęcia posyłki od oddawcy przez urzędnika, i ustaje z oddaniem posyłki osobie odbierającéj, albo z doręczeniem jéj drugostronnemu kantorowi pocztowemu.

Obowiązek wynagrodzenia ustaje, gdy tož nie będzie wymagane w ciągu pół roku, od dnia oddania posyłki na pocztę.

C. Postanowienia tyczące się sztafet.

Art. XXX. Na oznaczonych w artykule 1 niniejszéj Konwencji traktach pocztowych, urządzony zostanie między obu Państwami regularny bieg sztafet, dla odsyłania listów, posyłek i t. p. Kantory pocztowe pograniczne każdego z umawiających się Państw, będą odsyłały sztafetą wszystko, co odbiorą od pogranicznych kantorów pocztowych drugiego z tychże Państw, przy cedułach pocztowych tych ostatnich kantorów. Rossyjscy korrespondenci mogą wysyłać sztafety nie tylko do prowincji państwa austrjackiego, ale i do wszystkich krajów obcych. do których droga idzie przez Austrją, i gdzie regularny bieg sztafet jest urządzony. Obie zwierzchności pocztowe zakommunikują jedna drugiéj przepisy o sztafetach, istniejące w obustronnych ich Państwach, oraz w krajach obcych, gdzie są wydane prawidła względem stafet.

Art. XXXI. Posyłki, odsyłane sztafetą, powinny być starannie opakowane i opieczętowane i mieć adres dokładny, jednakże bez wymienienia wartości, gdyż obie zwierzchności pocztowe nie odpowiadają za zawarte w tych posyłkach przedmioty.

Art. XXXII Bezpośrednie przekazywanie wysłanych sztafetą posyłek będzie się odbywało: a) Między kantorami pocztowemi w Radziwiłłowie i Brodach, i b) Między takiemiż kantorami w Nowosielicach i Czernowicach.

Prócz tego przekazywane będą kantorowi pocztowemu w Krakowie posyłki, adressowane do takich miejsc, do których najkrótsza droga przechodzi przez Królestwo Polskie.

Art. XXXIII. Wzmiankowane w poprzedzającym artykule kantory pocztowy obowiązane są zapisywać wszystko, co odbiorą przez sztafetę, do rejestru, który powinien być zamknięty w kopercie, zapieczętowanéj pieczęcią urzędową i posłany przy cedule pocztowéj. Na téj cedule, kantor odsyłający zapisze godzinę odejścia, a odbierający zaświadczy odbiór posyłki przy oznaczeniu godziny nadejścia sztafety.

Art. XXXIV. Cedeły pocztowe sztafet będą odsyłane napowrót do tych kantorów zkąd zostały otrzymane; na tych cedułach będą wymienione szczegółowo wydatki przewożenia sztafety, zaczynając od kantoru pocztowego pogranicznego, któ-

remu sztafeta była przekazana, dla dalszego jéj odesłania do miejsca przeznaczenia sztafety.

Art. XXXV. Kantory pocztowe graniczne nie będą płaciły jeden drugiemu pieniędzy należnych za wożenie sztafet lecz opłata tyczących się tego przedmiotu rachunków, po poprzedniem ich zrewidowaniu przez obustronne kontrolle, będzie dopełniona przez respective pocztamt petersburgski, albo główny zarząd poczt w Wiedniu.

Art. XXXVI. Na przypadek zaginienia listu, albo jakiejkolwiek posyłki, wyprawionych sztafetą, zwierzchność pocztowa, z któréj winy zaginienie to miało miejsce, obowiązana będzie zapłacić tytułem wynagrodzenia, 25 guld. monetą konwencyjną, i wrócić pobraną za sztafetę opłatę, jeśli tylko żądanie w téj mierze oświadczone będzie w przeciągu trzech miesięcy od dnia wysłania sztafety.

D. Postanowienia tyczące się podróżnych jadących extrapocztą.

Art. XXXVII. Osoby, życzące jechać extrapocztą z Austrji do Rossji przez Brody lub Czernowice, będą przewożone końmi poczty austrjackiej tylko do Radziwiłłowa, albo do Nowosielic, a wzajemnie, osoby jadące z Rossji do Austrji, mogą brać konie z poczt rossyjskich tylko do Brodów albo do Bojana, gdyż najsurowiéj zabrania się jechać daléj niż do stacyj pogranicznych.

Art XXXVIII. Podobnież zabrania się Pocztmistrzom każdego z obu Państw posyłać do drugiego z tychże państw swoje konie pocztowe, dla przewożenia z tamtąd podróżnych. Wszelako podróżny, przybywający z pogranicznéj stacji jednego z obu państw do przeciwległéj stacji drugiego państwa, może po krótkim tamże pobycie, wrócić temiż końmi, jeśli na to zezwoli Pocztmajster zawiadamiający końmi pocztowemi.

Art. XXXIX. Pocztylionowie, wiozący passażerów, obowiązani są zatrzymywać się u obustronnych szossowych, celnych i innych rogatek. (Dokończenie nastąpi.)

## FRANCUZKIE KASSY OSZCZĘDNOŚCI.

(Dokończenie.)

Wyjaśniwszy zasady, na których spoczywają paryzkie kassy oszczędności, przejrzemy tu niektóre statystyczne fakta szczególniéj z zeszłorocznego sprawozdania, które najlepiéj dowodzą ważność podobnych zakładów i ich dobroczynny wpływ na klassy pracujące. Paryzka Kassa Oszczędności ktora w rok po swem założeniu t. j. w dniu 31 Grudnia 1819 roku tylko 600,000 fr. złożonych posiadała, a któréj depozyta w 10 lat późniéj t. j. w końcu 1829 roku przeszło 3 miljony wynosiły, z końcem 1839 winna była depouentom niezmierną summę 69 miljonów fr. Z końcem 1842 roku 149,000 deponentów miało w niéj złożoną summę 95 miljonów, a ta summa w pierwszych miesiącach 1843 roku doszła do 100 miljonów, co wynosi na każdego mieszkańca Paryża 106 fr.

Liczba deponentów w r. 1842 wynosiła 35,653 pomiędzy któremi znajdowało się 20,000 rzemieślników i wyrobników obojéj płci i 7300 służących, a zatem więcej jak trzy czwarte części ludności roboczéj (1). Jeżeli przejrzemy szereg wypłat uczynionych od założenia paryzkiéj Kassy Oszczędności, to zobaczemy rozmaite zmiany zostające w mniejszym lub większym stosunku z okolicznościami wpływającemi na kredyt kraju, które jednak nigdy nie zagrażały mocno zakładowi Kass Oszczędności. Tak w roku 1837 częścią w skutek wstrząśnienia handlowego w Ameryce, częścią w skutek osłabienia kredytu narodowego przez prywatne namiętności i polityczne zamieszki, tak licznych żądano zwrotów, że w miesiącach marcu i kwietniu uskuteczniono więcéj jak za 11 miljonów wypłat. Ale przestrach który temu wstrząśnieniu towarzyszył, tak jak i w innych podobnych wypadkach przeszedł wkrótce, a prędkość z jaką uskuteczniano wypłaty powiększył powszechne zaufanie w zakładzie. (2)

Departamenta posiadają 300 kass oszczędności, które z końcem roku 1842, nie licząc w to procentów rocznych posiadały summę 200,364,250 fr. Następne miasta szczególniéj się w tym względzie odznaczają:

| | summy złożone | ilość wypadająca na mieszkańca |
|---|---|---|
| Bordeaux | 10,718,000 fr. | 106 fr. |
| Marsylja | 9,848,000 — | 85 — |
| Lyon | 6,184,000 — | 42 — |
| Rouen | 5,695,000 — | 63 — |
| Wersal | 5,648,000 — | 188 — |
| Toulon | 5,642,000 — | 188 — |
| Nantes | 5,488,000 — | 75 — |
| Brest | 3,980,000 — | 146 — |
| Lorient | 1,753,000 — | 119 — |
| Bajonna | 2,560,000 — | 196 — |
| Havre | 2,604,000 — | 124 — |

Ten przegląd stawia miasta nadmorskie w nader dobrém świetle i pokazuje jak kassy oszczędności są pożyteczne dla majtków i robotników portowych. Ale także wiele pomniejszych miasteczek pokazuje nadzwyczajne rozszerzenie kas oszczędności i dowodzą że wieśniacy okoliczni coraz więcéj z nich korzystają. Tak depozyta w Corbeil wynoszą 1|4 miljona, w Meaux przeszło 2, w Soissons 1 1|4, a w Commercy miasteczku liczącem zaledwie 3,700 mieszkańców, wynoszą 1,400,000 franków.

W końcu kwietnia summy złożone we wszystkich Kasach Oszczędności fran. wynosiły 340 miljonów fran., a depozyta złożone w ciągu roku 1842 wraz z procentami rocznemi pokazują powiększenie o 54 miljony. Jeżeli, co prawdopodobnie przypuszczać możemy, depozyta przez lat 12 o 50 miljonów co rok powiększać się będą, to summy złożone w Kassach Oszczędności wyniosą miliard. Ztąd wyciągali niektórzy nie korzystne wnioski o przyszłości Kass Oszczędności i dowodzili, że kapitały tam złożone nie mają pewności, i że w krytycznej

(1) Kassy oszczędności udzielają także książeczki, do których przywiązane są pewne obowiązki np. że złożone pieniądze wraz z procentami tylko po pewnym przeciągu czasu, np. u małoletnich po dojściu do pełnoletności, mogą być żądane. To urządzenie winniśmy księciu Orleańskiemu, który z okoliczności swego małżeństwa wyznaczył summę 160,000 fr. ażeby za nie najlepszym uczniom szkół elementarnych zakupić książeczki kass oszczędności. Z téj rozdzielonéj summy wypadło na Paryż 40,000 fr., które w r. 1837 między 1760 uczniów rozdzielono, a które z końcem r. 1842 wynoszą 152,118 fr. a zatém w przeciągu lat 5 wzrosły o 112,000 fr. Odtąd przykład szlachetnego księcia znalazł wielu naśladowców, a pomiędzy innemi wielu urzędników postanowiło składać część pensji w kasach oszczędności. Sam zarząd kass oszczędności czyni to od lat 8 a urzędnicy przy nich użyci posiadają dziś kapitał z 100,000 fr. który ciągle wzrasta i obiecuje im przyszłość zapewnioną.

(2) Podobne doświadczenia czyniono w Anglji, gdzie rząd winien kasom oszczędności blisko 600 miljonów fr. a żądania zwrotu nawet w najkrytyczniejszych chwilach w stosunku do deponentów zawsze były mało znaczne,

chwili Kassy nie będą mogły wypłat uskuteczniać dość prędko. Co do ostatniego punktu poczynione doświadczenia dowodzą, że zupełnie można być spokojnym w tym względzie. Co do składania kapitałów w Kassach rządowych ma ono swoją złą stronę, lecz jakież składanie kapitałów jéj nie ma? Liczne i nawet po wsiach rozrzucone Kassy Oszczędności w Szwajcarji zapewniają na hypotekach depozyta; a ten sposób umieszczania kapitału ma za sobą większą pewność, ale niepozwala w nagłéj potrzebie wykonywać większych wypłat, a we Francji gdzie system hypoteczny tyle ma w sobie trudności, nie możnaby podobnego urządzenia wprowadzić. Ale interessa deponentów muszą znaleść zapewnienie; dla tego na wzór Anglji postanowiono, że kapitały po pewnym przeciągu lat zamieniane być mają na dożywotnie renty (3). Kraj przez to jest zupełnie bezpieczny od nagłych i nader wielkich żądań zwrotu, otworzył deponentom sposób zgody z ich zamiarami do zapewnienia sobie przyszłości i łącząc ich interesa z istniejącym rzeczy porządkiem, może spodziewać się od najsilniejszéj części ludu pomocy i wsparcia przeciw napadom, którem i kał protariuszów grozi społeczeństwu.

---

## WIADOMOSCI HANDLOWE.

### ZBOŻE.

Londyn 5 Listopada. — Cena przecięciowa pszenicy w Londynie jest 57 szyl. 7 pens. za kwarter (46 złp. za korzec.) Dowieziono z zagranicy od 30 Października do 4 Listopada 2,600 kwarterów pszenicy.

Przecięciowe ceny zboża w zeszłym tygodniu: Pszenica 50 szyl. 5 p. Jęczmień 50 sz. 9 p. Owies 17 sz. 8 p. Żyto 30 sz. 3 p. Groch 31 sz. za kwarter. Przecięciowe ceny zboża w ostatnich sześciu tygodniach: Pszenica 50 sz. 1 p. (40 złp. za korzec.) Jęczmień 30 sz. 9 p. Owies 17 sz. 9 p. Żyto 30 sz. 2 p. Groch 30 sz. 3 p. za kwarter.

Cło na przyszły tydzień płacić będzie: pszenica 20 szyl. od kwarteru (16 złp. od korca.) Jęczmień 8 sz. Owies 8 szyl. Żyto 10 sz. 6 p. Groch 10 sz. 6 p.

Gdańsk 6 Listopada — Przybyła dziś z Anglji poczta nie przyłożyła się bynajmniéj do polepszenia ruchu w zbożowym handlu. Lubo wiele wystawiono na sprzedaż, zakupiono tylko 10 łasztów pszenicy po 355 flor. (29 zł. 24 gr. za korzec), 19 łasztów żyta po 227 flor. i 90 łaszt siemienia lnianego po cenie niewiadoméj.

Szczecin 8 Listopada. — Żyto na miejscu dotąd nie znajduje pokupu, płacić je chcą stosownie do gatunku od 34 do 36 tal. Na dostawy wiosenne kupiono znaczną partję po 33, ale w ogóle zbywa na kupujących.

Liverpool 31 Pazdziernika. — Na dzisiejszym targu znajdowało się nie bardzo wielu ale zawsze dosyć kupców, i mieliśmy też dobre zapasy pszenicy, mąki, owsa i innych artykułów. Większy był pokup na pszenicę kwarterami, a nawet na mniejszą miarę i płacono o 2 szylingi wyżéj nad ostatnie ceny za starą pszenicę. Mąka, lniane siemie i groch stoją w dawniejszéj cénie.

Liverpool 3 Listopada. — Od zeszłego poniedziałku upadły obroty w zbożu, a na dzisiejszym targu pszenica o 1 szyling na 70 funtach staniała. Wieśniacy na wiejskich targach bardzo tanio ziarno sprzedają.

Leeds 1 Listopada. — Wieśniacy nieprzestają dowozić pszenicy na targi, a że jest bardzo dobrego gatunku, konsumenci szybko ją rozkupują, i dla tego ceny w ostatnim tygodniu podskoczyły o 3 do 4 szylingów na kwarterze. Całkowita ilość zebranéj pszenicy w Szkocji może w ogólności podać przekonanie, że tegoroczne żniwa tamtejsze były średnie. Wydatek słomy jest tam nadzwyczaj wielki, lecz wydatek ziarna okazuje się niedostatecznym i znacznie mniejszym jak zeszłego roku, która to okoliczność zrównoważoną jest przecież niezmierną ilością słomy i jarzyny. W skutek podniesienia się wartości tegoroczném krajowéj pszenicy pomnożyły się znacznie żądania zagranicznych gatunków, i łatwiéj je można było zbywać po wysokich cenach jak przed niedawnym czasem. Zakupiono kilka ładunków na przesłanie w odleglejsze strony kraju, i handel dosyć jest ożywiony, dobrą gdańską płacą po 58 szylingów (46 złp. 20 gr. za korzec) a lepsze gatunki po 60 szylingów za kwarter ważący 62 funty na buszlu, dobry czerwony towar kupowano po 56—57 szyl., lepsze pomeraéskie gatunki po 60 szyl. a duńskie po 53—55 szyl. Jęczmień większy pokup znajduje i zakupiono kilka ładunków z Danji po 30 sz. Ten gatunek ziarna jest w przecięciu o kilka funtów na buszlu lżejszy jak zeszłego roku. O groch mało kto pyta się.

Amszterdam 3 Listopada. — Pszenica utrzymuje się w cenie i ożywionym handlu; 128 fun: stara pstrokata polska po 285 flor:, 130 fun: piękna pstrokata polska w wielkich partjach po 295 flor:, 125 fun: stara na Zaan, 247 flor:, 127 f nowa północna 245—260 flor. O żyto więcej się dopytują płacą 119 fun. pruskie 168—170 flor:, 124 f. 180 do 18[illegible]

---

## KURS GIEŁDY WARSZAWSKIEJ.

| Dnia 17 Listopada 1843. | | żądają R. s. | żądają k. | dają R. s. | dają k. |
|---|---|---|---|---|---|
| **1. WEXLE.** | | | | | |
| Berlin 100 talarów | 2 M. | 91 | 80 | — | — |
| Gdańsk 100 talarów | 2 M. | 91 | 35 | 91 | 20 |
| Hamburg 300 m. k. | 2 M. | 137 | 70 | — | — |
| Londyn fun. sterlin. | 3 M. | 6 | 31 | — | — |
| Lipsk 100 talarów | 2 M. | — | — | — | — |
| Moskwa 100 rub. sreb. | 1 M. | 99 | 50 | — | — |
| Petersburg ditto. | 1 M. | 100 | — | 99 | 66 |
| Paryż 300 franków | 2 M. | 74 | 10 | — | — |
| Wiedeń 150 zł. reńskich | 2 M. | 96 | — | — | — |
| Wrocław 100 talarów | 2 M. | 91 | 50 | — | — |
| **2. MONETY.** | | | | | |
| Rossyjskie Imperjały | | — | — | — | — |
| Holend dukaty nowe | | — | — | — | — |
| ditto stare ważne | | — | — | — | — |
| Frydrychsdory Pruskie | | — | — | — | — |
| Rossyjskie assygnaty | | — | — | — | — |
| Ausjryjackie bilety bankowe za 150 złr. | | — | — | — | — |
| **3. PAPIERY.** | | | | | |
| Listy zastawne białe, daw. bez kup. (*) | | 14 | 69 | 14 | 68 |
| ditto ditto nowe | | — | — | — | — |
| Obligi skarbowe na zł. 1000 | | — | — | — | — |
| Obligacje cząstkowe na zł. 500 | | — | — | — | — |

Wartość kuponu kod. 21 1/6.

---

(3) Angielskie prawodawstwo szczególnym interesem otoczyło kasy oszczędności. Pilnuje wypłaty stałéj renty, wyższéj nad procent długu rządowego, uwalnia deponentów od wszelkiéj kosztownéj formalności, a bilem z 10 Czerwca 1833 udziela każdéj osobie, która od 20 roku życia do 30, miesięcznie 6 franków składa pozwolenie żądań a premium, które w 60 roku życia zapewnia dochód roczny 500 fr. wynoszący.